

**UCHWAŁA NR XIII/225/11
RADY MIEJSKIEJ W DĄBROWIE GÓRNICZEJ**

z dnia 22 grudnia 2011 roku

**w sprawie: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2012.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001r. nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami) w związku z art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007r. nr 70 poz.473 z późniejszymi zmianami) na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miejska w Dąbrowie Górniczej
u c h w a ł a:**

§ 1

Przyjąć do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 będący załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2012r.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ
w Dąbrowie Górniczej

Agnieszka Pasternak

Załącznik
do Uchwały Nr XIII/225/11
Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej
z dnia 22 grudnia 2011 roku

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2012**

WPROWADZENIE

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. z 2007r Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z treścią tej ustawy istnieją dwie podstawowe formy planowania, organizowania i finansowania działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Polsce.

Pierwsza to działania administracji szczebla centralnego i wojewódzkiego ujęte w formie Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, druga to działania samorządów gminnych ujmowane w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania prowadzone w ramach gminnych programów, finansowane są z dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do zadań tych należy w szczególności:

- 1.zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2.udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3.prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4.wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5.podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6.wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W myśl powyższego, opracowany zostaje corocznie dla Dąbrowy Górniczej gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok opracowany został na podstawie sporządzonej w 2010 roku „Diagnozy społecznej w zakresie zagrożeń patologiami na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza”, oraz propozycji zadań pochodzących od instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego zaangażowanych w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Dąbrowy Górniczej na lata 2011-2015 (Uchwała nr LVII/997/10 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 27.11.2010r.), a zadania w nim ujęte inicjowane są przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program stanowi kontynuację zadań z obszaru przeciwdziałania alkoholizmowi, realizowanych w Dąbrowie Górniczej od 1998r. zgodnie z treścią Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W tym obszarze działań Gmina Dąbrowa Górnicza należy do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących i Dużych Miast (certyfikat Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych od 2003 roku).

Źródłem finansowania są środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Koszty realizacji zadań Programu ujęto w planach budżetowych na 2012 rok w dziale 851-ochrona zdrowia, rozdział 85154-przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Koordynatorem i współrealizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 jest Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

Zadania

Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 rok.

Cel główny:

Zapobieganie, ograniczanie i redukcja szkód powodowanych przez alkohol w celu poprawy jakości życia obywateli.

Zadanie 1. – zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Cel:

- 1/ zapewnić dostępne i efektywne leczenie osobom i ich rodzinom, których picie można określić jako szkodliwe lub jako nadużywanie alkoholu oraz ludziom uzależnionym od alkoholu,
- 2/ zmniejszyć degradację psychofizyczną osób uzależnionych.

Działania:

- 1/ wspieranie Poradni dla Osób Uzależnionych od Alkoholu:
 - zapewnienie personelowi udziału w szkoleniach specjalistycznych, wpływających na podniesienie kwalifikacji zespołu terapeutycznego,
 - prowadzenie programów psychoterapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - doposażenie poradnianej biblioteki dla terapeutów i pacjentów w nowości wydawnicze i materiały edukacyjne /książki specjalistyczne, poradniki, broszury, ulotki, plakaty/,
- 2/ wspieranie działalności Stowarzyszenia Klub Abstynentów „Blok” poprzez udzielenie dofinansowania prowadzenia zajęć terapeutycznych odbywających się w czasie organizowanych obozów wyjazdowych, integracyjnych spotkaniach międzyklubowych, rajdach trzeźwościowych,
- 3/ wspieranie działalności organizacji pozarządowych oraz innych placówek podległych gminie, realizujących programy pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,
- 4/ doposażenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w prenumeratę pism specjalistycznych i miesięczników, które są cennymi narzędziami zwiększania kompetencji osób zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba przeszkolonych specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii zatrudnionych w placówce odwykowej,
- liczba pacjentów uzależnionych, korzystających z programów terapeutycznych,
- liczba członków klubu abstynenta, korzystających z programów terapeutycznych przeprowadzanych w czasie różnych form wyjazdowych,
- liczba osób uzależnionych i współuzależnionych, korzystających z programów pomocowych, oferowanych przez organizacje pozarządowe i inne placówki,
- ilość osób zainteresowanych materiałami edukacyjnymi o treściach dot. problemów alkoholowych.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel:

- 1/ zmniejszyć skalę i natężenie szkód związanych z alkoholem, tj. przemocą w rodzinie, demoralizacją, współuzależnieniem,
- 2/ zwiększyć skuteczność i dostępność programów terapeutycznych dla członków rodzin oraz procedur interwencyjno-korekcyjnych wobec osób nadużywających alkoholu,
- 3/ zwiększyć pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

Działania:

- 1/ zapewnienie edukacji i szkoleń w zakresie polityki wobec alkoholu pracownikom oświaty, pomocy społecznej i wymiaru sprawiedliwości, w celu zapewnienia interdyscyplinarnego podejścia do problemu,
- 2/ prowadzenie zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym /prowadzenie w Klubie Abstynentów „Blok” długoterminowego programu profilaktycznego/,
- 3/ tworzenie oferty pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (współpraca z organizacjami pozarządowymi),
- 4/ prowadzenie w Poradni dla Osób Uzależnionych od Alkoholu programów psychoterapeutycznych dla osób współuzależnionych,
- 5/ kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, /dostępnego dla klientów w godzinach popołudniowych/, którego zadaniem jest wspieranie, motywowanie oraz kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do leczenia odwykowego,
- 6/ udzielenie wsparcia Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej poprzez:
 - pokrycie wydatków osobowych związanych z zatrudnieniem pracowników merytorycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zajmujących się interwencją kryzysową i przemocą w rodzinie, (w tym pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej) oraz motywowaniem klientów do leczenia odwykowego,
 - pokrycie wydatków związanych z prowadzeniem:
 - a/ Miejskiego Telefonu Zaufania (będzie funkcjonował na bazie lokalowej i kadrowej Ośrodka Interwencji Kryzysowej, codziennie w godz. od 19.00 – 23.00),
 - b/ programu „Trzeźwość-efektywne życie w społeczności lokalnej”, tj. zajęć terapeutycznych dla osób z problemem alkoholowym i współuzależnionych, prowadzonych przez specjalistów z Klubu Integracji Społecznej,
 - c/ programu „Życie bez alkoholu nadzieją na lepsze funkcjonowanie”, skierowanego do osób bezdomnych, przebywających w Noclegowni oraz Domu dla Bezdomnych Mężczyzn „Caritas”,
 - d/ programu „Moda na abstynencję – żyję i działam w społeczności abstynenckiej”, adresowanego do osób z problemem alkoholowym, korzystających z pomocy MOPS,
 - e/ programów skierowanych do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, wśród których występuje problem alkoholowy,
- 7/ prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej służącej upowszechnianiu informacji na temat możliwości uzyskania pomocy na terenie gminy,
- 8/ organizowanie wspólnie ze szkołami i innymi instytucjami wypoczynku zimowego i letniego (w tym półkolonie w mieście),
- 9/ kontynuowanie działalności gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, która podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu ustawowemu, opiniuje wnioski przedsiębiorców

ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontroluje punkty sprzedaży napojów alkoholowych,

- powołanie biegłych sądowych, którzy sporządzają opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, służące sądowi za podstawę do ewentualnego orzeczenia o obowiązku poddania się przez osoby uzależnione leczeniu odwykowemu,

- ponoszenie kosztów sądowych związanych z przekazaniem wniosków do sądu o zastosowanie wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku leczenia odwykowego,

10/ wzmocnienie działań służących zwiększeniu kompetencji przedstawicieli policji i pracowników socjalnych poprzez organizowanie szkoleń dotyczących procedury i zjawiska przemocy w rodzinie,

11/ kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, zajmującymi się aktywizacją środowisk lokalnych na rzecz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin:

- w związku z powyższym ogłoszono konkurs na dotacje z budżetu miasta na realizację w 2012r. n/w zadań;

- a-organizowanie i rozwijanie różnych form uczestnictwa osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w życiu społeczności lokalnej (wsparcie środowiska abstynenckiego, indywidualne oraz grupowe samokształcenie),

- b- prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym, znajdujących się w poszczególnych dzielnicach miasta (Centrum, Gołonóg, Ząbkowice, Strzemieszyce, Mydlice),

- c- programy na rzecz propagowania trzeźwości przez organizacje abstynenckie,

- d- programy w zakresie inicjowania działań rozwijających zdolności i zainteresowania dzieci i młodzieży (np. pracownice tematyczne),

- e- utworzenie i prowadzenie świetlicy z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie,

- f- udzielanie porad prawnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Wskaźniki:

- liczba osób przeszkolonych w zakresie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,

- ilość dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, korzystających z pomocy psychologicznej i programów terapeutycznych,

- liczba dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych korzystających ze zorganizowanego wypoczynku w okresie wakacyjnym,

- liczba pacjentów współuzależnionych, korzystających z programów terapeutycznych,

- liczba osób uzależnionych zobowiązanych przez sąd do podjęcia leczenia,

- liczba osób, wobec których po raz pierwszy zastosowano procedurę obowiązku podjęcia leczenia odwykowego,

- liczba osób uzależnionych skierowanych do biegłych sądowych,

- liczba przeszkolonych pielęgniarek szkolnych,

- liczba osób korzystających z porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym,

- ilość organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz integracji społecznej osób uzależnionych i ich rodzin.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Cel:

1/ zwiększyć społeczną świadomość szkód powodowanych przez alkohol oraz konsekwencji zdrowotnych i finansowych picia napojów alkoholowych dla jednostek, rodzin i społeczności,

2/ zapewnić dzieciom i młodzieży realne możliwości dokonywania zdrowych wyborów życiowych oraz nauczyć ich zdolności przeciwstawiania się presji zewnętrznej skierowanej na picie.

Działania:

1/dostarczanie mieszkańcom poprzez edukację publiczną i środki masowego przekazu informacji o szkodach powodowanych przez alkohol,

- upowszechnianie informacji o instytucjach w mieście, świadczących pomoc rodzinie,

2/ uczestniczenie w ogólnopolskich i regionalnych społecznych kampaniach promujących ograniczanie szkód powodowanych przez alkohol,

3/ prowadzenie lokalnych imprez edukacyjnych, związanych z profilaktyką problemów alkoholowych (festyny, obchody dni profilaktyki, konferencje),

4/zapewnianie dzieciom i młodzieży ze wszystkich typów szkół udziału w programach i warsztatach profilaktycznych, skonstruowanych w oparciu o współczesną wiedzę, dotyczącą czynników ryzyka, czynników chroniących i sprawdzonych modeli oddziaływań profilaktycznych,

5/ organizowanie dla dzieci i młodzieży (głównie z grup ryzyka) w szkołach i placówkach kulturalno-oświatowych zajęć, będących alternatywną formą spędzania wolnego czasu, w tym pozalekcyjnych zajęć profilaktyczno-sportowych i profilaktyczno-artystycznych,

6/ zapewnienie edukacji, szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą pracownikom oświaty: nauczycielom, pedagogom, psychologom,

7/ zaangażowanie rodziców do współpracy z realizatorami szkolnych programów profilaktycznych:

- uruchamianie warsztatów umiejętności rodzicielskich, przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy oraz rozwijających ich umiejętności wychowawcze /np. Szkoła dla rodziców/,

8/ wspieranie organizowanych w szkołach różnorodnych przedsięwzięć profilaktycznych /konkursy, olimpiady, itp./ ,

- wyróżnianie laureatów wymienionych przedsięwzięć nagrodami rzeczowymi /zakup nagród/ stanowiącymi czynnik aktywizujący ich do uczestniczenia w działaniach profilaktycznych,

9/ wspieranie inicjatyw profilaktycznych, opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych (np. miting abstynencki, konkurs na prezentację multimedialną),

10/prezentowanie dzieciom i młodzieży form teatralnych z przekazem profilaktycznym (funkcja uzupełniająca w stosunku do innych działań profilaktycznych),

11/organizowanie wyjazdów rekreacyjno-sportowych i wycieczek dla dzieci i młodzieży (funkcja uzupełniająca w stosunku do innych działań profilaktycznych),

12/ kształtowanie świadomości indywidualnej oraz odpowiedzialności prawnej wśród sprzedawców napojów alkoholowych:

- przeprowadzenie szkoleń w zakresie obowiązujących przepisów prawa odnośnie sprzedaży alkoholu, w tym konsekwencji prawnych ich nie przestrzegania (kontrolowania wieku klientów),

- prowadzenie działań kontrolnych w punktach sprzedaży alkoholu, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,

13/ prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców (zakup materiałów edukacyjnych i urządzeń służących do badania zawartości alkoholu, szkolenia dla funkcjonariuszy policji, itp.),

14/ budowa oraz modernizacja przyszkolnych i innych baz sportowo-rekreacyjnych,

15/ zakup, wydawanie i dystrybucja wśród różnych grup adresatów materiałów edukacyjnych dot. problematyki alkoholowej oraz gadżetów profilaktycznych (liczniki trzeźwości, breloki z logo gminy, znaczki okolicznościowe, informatory, itp.),

16/ przeprowadzenie lokalnej diagnozy w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźniki:

-liczba dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych,

-liczba szkół i innych placówek, w których prowadzone są programy profilaktyczne,

-liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach profilaktyczno-sportowo-artystycznych,

-ilość przedsięwzięć profilaktycznych organizowanych w szkołach i innych placówkach,

-liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w w/w przedsięwzięciach,

- ilość przeszkolonych sprzedawców napojów alkoholowych,
- liczba przypadków naruszenia przepisów ustawy przez sprzedawców,
- zakres/stopień akceptacji przez opinię publiczną kampanii edukacyjnych, lokalnych imprez otwartych profilaktycznych, promujących życie w trzeźwości,
- liczba osób, do których trafiły materiały edukacyjne o treściach dot. szkodliwości picia alkoholu.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Cel: wspomagać organizacje pozarządowe, instytucje, ruchy samopomocowe i osoby fizyczne, promujące inicjatywy służące zapobieganiu lub ograniczaniu szkód powodowanych przez alkohol.

Działania:

- 1/ wspieranie organizacji pozarządowych promujących zdrowy styl życia, szczególnie tych, które są ukierunkowane na zapobieganie lub zmniejszanie szkód związanych z alkoholem:
 - dofinansowanie kosztów lokalowych, rzeczowych i osobowych prowadzonych działań,
- 2/ wspieranie działalności środowisk samopomocowych,
- 3/ wspieranie działań podejmowanych przez stowarzyszenia, instytucje i osoby fizyczne na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego stylu życia,
- 4/ udzielanie wsparcia w tworzeniu oferty psychologicznej dla dzieci członków stowarzyszenia abstynenckiego,
- 5/ udzielanie pomocy w organizowaniu obozów, wyjazdów terapeutycznych prowadzonych przez wykwalifikowanych terapeutów,
- 6/ przekazywanie materiałów edukacyjnych,
- 7/ współpraca ze środowiskami kościelnymi w sprawach dotyczących problemów alkoholowych,
- 8/ powierzenie realizacji niektórych zadań programu organizacjom pozarządowym (ogłoszenie konkursu na dotacje z budżetu miasta na realizację zadań własnych gminy w 2012r. w obszarze przeciwdziałania patologiom społecznym i uzależnieniom).

Wskaźniki:

- liczba stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych zaangażowanych w działalność na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,
- ilość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań (wyłonionych w drodze konkursu na dotacje budżetu miasta w 2012r.) z zakresu aktywizacji i integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Źródła i zasady finansowania zadań Programu.

1. Źródła finansowania: środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Zasady finansowania zadań:

a/ wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w Programie, ujęto w planach budżetowych na 2012 r. w Dziale 851-ochrona zdrowia rozdział 85154-przeciwdziałanie alkoholizmowi,

b/ ustala się zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych: za udział w posiedzeniu ustala się wynagrodzenie w wysokości 130 zł. brutto, wypłacane co miesiąc na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez przewodniczącą komisji,

c/ ponosi się wydatki związane z wydawaniem opinii biegłych sądowych, orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

3. Dysponentem w/w środków jest Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

4. Koordynatorem i współrealizatorem Programu jest Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

Partnerzy w realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2012r.

1. NS ZOZ Przychodnia Merkury sp. z o.o.

Poradnia dla Osób Uzależnionych od Alkoholu

Dąbrowa Górnicza, ul. Adamieckiego 13

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Dąbrowa Górnicza, ul. Skibińskiego 1

3. Komenda Miejska Policji

Dąbrowa Górnicza, ul. Piłsudskiego 11

4. Sąd Rejonowy

Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 23

5. Miejska Biblioteka Publiczna

Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 25

6. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

w Dąbrowie Górniczej, Będzin, ul. Kościuszki 58

7. Szkoły i placówki kulturalno-oświatowe

8. Wydziały Urzędu Miejskiego

9. Stowarzyszenia, organizacje i inne instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Dąbrowie Górniczej

Agnieszka Pasternak

